

Verslag EuroBirdwatch-telling op 3 oktober 2009

Jacob Poortstra

Leden van de Wadvogelwerkgroep van de vereniging Avifauna Groningen hebben afgelopen zaterdag 3 oktober 2009 vogels geteld in de Noordpolder. Tegelijkertijd werden de langsttrekkende vogels geteld, die op weg zijn naar het warme zuiden. De laatstgenoemde telling was in het kader van EuroBirdwatch, een internationale telling op initiatief van BirdLife International en haar nationale partners. In Nederland wordt deze telling altijd gecoördineerd door Vogelbescherming Nederland (VBN). Dit keer had VBN echter ook de coördinatie voor alle tellingen in heel Europa onder haar hoede. Tijdens deze editie stond de bescherming van trekvogels centraal (<http://www.birdlife.org/news/news/2009/09/eurobirdwatch.html>).

Op 3 oktober werden overal in Nederland telposten ingericht om trekvogels te tellen. In totaal deden er ongeveer 105 vogelwerkgroepen mee. De kern van de activiteiten bestond uit telposten langs het zogenaamde NIVON Trekvogelpad, een wandeling dwars door Nederland van Bergen aan Zee naar Enschede. Zodoende ontstond een tellint van 380 kilometer.

Dit soort vogeltellingen zijn dé graadmeters voor de vogelstand van Europa, maar zegt voor onze directe omgeving tegelijk ook iets over de kwaliteit van de Waddenzee.

Een ander doel van de hele actie is om de vogelwereld en de ontwikkelingen daarin bij het grote publiek onder de aandacht

te brengen. Reden dus om nadrukkelijk zichtbaar voor het publiek vogels te tellen en tijdens het tellen uitleg te geven over de vogels en de vogelstand. Daarom heeft de wadvogelwerkgroep in de oproep om mee te tellen expliciet te kennen gegeven dat aan de dijk uitleg zou worden gegeven door ervaren vogeltellers over wat er allemaal te zien is.

Omdat de Wadvogelwerkgroep haar werkterrein nu eenmaal aan de Noordkust van Groningen heeft, en omdat langs de kust ook goed trekvogels zijn waar te nemen, hadden we besloten om bij Noordpolderzijl een telpost in te richten. De gedachte was om van 09.00 tot 15.00 uur alle trekvogels te noteren. Door de harde wind bleven echter veel trekvogels in de polder aan de grond, want vliegen heeft met deze wind immers niet zoveel zin. We hebben uiteindelijk geteld van circa 9.00 tot 13.00 uur. De zuidwestenwind wakkerde in die tijd aan tot windkracht 6. En steeds vaker kwamen er zware buien over, die het tellen ernstig belemmerden en het verblijf voor zowel vogelaar als vogel er niet aangenamer op maakten. De aantallen waren hierdoor, net als elders in Nederland, veel lager dan in voorgaande jaren (zie onder). Hier komt nog bij dat de echte vogeltrek voor bijvoorbeeld de vinkachtigen dit najaar laat op gang kwam. Meestal is de Spreeuw de grote winnaar van dit soort tellingen, maar vorig jaar was dit de Vink. Daar was dit jaar geen sprake van, de Spreeuw was landelijk weer de winnaar. Bij Noordpolderzijl werd dit jaar zelfs niet eens een Vink gesignaleerd! Het slechte weer zal ook de reden zijn geweest dat er dit jaar slechts enkele bezoekers waren op de telpost bij Noordpolderzijl. Meestal komen

	Haven Noord- polderzijl	Noordpolder		Haven Noord- polderzijl	Noordpolder
Aalscholver	4	28	Pijlstaart	8	14
Bergeend	38	5.328	Putter	3	-
Blauwe Reiger	2	6	Rietgans	7	-
Boerenzwaluw	1	-	Rietgors	2	-
Bontbekplevier	-	4	Rosse Grutto	3	1
Bonte Strandloper	11	76	Rotgans	21	193
Brandgans	35	7	Scholekster	4.000	5.981
Buizerd	-	1	Slechtvalk	1	2
Eider	4	20	Slobeend	1	-
Fuut	1	-	Smient	24	342
Graspieper	26	-	Sneeuwgorst	12	-
Grauwe Gans	108	19	Spreeuw	99	-
Groenling	3	-	Steenloper	-	6
Groenpootruiter	8	-	Stormmeeuw	170	73
Grote Mantelmeeuw	4	5	Strandleeuwerik	-	9
Grote Zilverreiger	6	4	Torenvalk	1	-
IJsgors	-	1	Tureluur	655	485
Kleine Mantelmeeuw	-	1	Watersnip	-	3
Kluut	400	-	Wilde Eend	11	124
Kneu	13	-	Wintertaling	12	30
Kokmeeuw	20	953	Witgatje	3	-
Koperwiek	1	-	Witte Kwikstaart	2	-
Kuifduiker	-	1	Wulp	5	3.822
Lepelaar	-	2	Zilvermeeuw	50	195
Oeverloper	1	-	Zilverplevier	75	58
Oeverpieper	1	-	Zwarte Ruiter	2	1

Tabel 1. Resultaten telling EuroBirdwatch op 3 oktober 2009.

er toch wel de nodige belangstellenden even een praatje maken bij Noordpolderzijl. Wel hebben we net als vorig jaar de pers gehaald met een verslag met foto in de *Ommelander Courant*.

Om een indruk te geven van de soorten en de aantallen die op deze dag zijn waargenomen, staat in tabel 1 een opsomming (in alfabetische volgorde). In de eerste kolom staan de vogels die in en nabij de haven van Noordpolderzijl zijn gezien, in de tweede kolom de soorten die in de Noordpolder zijn geteld.

Uit de resultaten blijkt dat in ieder geval de vogels die uit het noorden bij ons de winter

komen doorbrengen deels al zijn gearriveerd, bijvoorbeeld Sneeuwgorst en Strandleeuwerik, maar ook Rotgans en Koperwiek. Het aantal Spreeuwen is echter tamelijk laag. Bij iedere wadvogeltelling in oktober zie je honderden, soms duizenden Spreeuwen. Dan is het aantal van 99 exemplaren dat tijdens EuroBirdwatch werd genoteerd wel erg laag.

In heel Nederland werden op 3 oktober 145.450 vogels geteld verdeeld over 177 soorten. Een bescheiden aantal in vergelijking met 2008 toen 663.550 vogels werden geteld, maar toen waren de weersomstandigheden zeer gunstig. De Spreeuw is in 2009

Top tien 2009	
1 Spreeuw	34.198
2 Kokmeeuw	16.244
3 Grauwe Gans	11.371
4 Scholekster	10.183
5 Kievit	7.465
6 Vink	7.023
7 Graspieper	7.371
8 Bergeend	5.710
9 Wulp	4.366
10 Houtduif	4.171

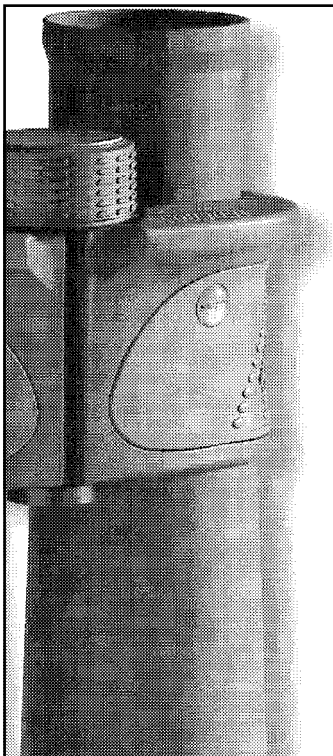
Top tien 2008	
1 Vink	241.979
2 Spreeuw	138.381
3 Graspieper	31.383
4 Kokmeeuw	28.799
5 Bonte Strandloper	21.148
6 Koperwiek	17.312
7 Kievit	17.153
8 Aalscholver	15.980
9 Grauwe Gans	12.956
10 Scholekster	11.301

Tabel 2. De landelijke top tien van 2009 voor heel Nederland.

Ter vergelijking wordt de top tien van 2008 ook weergegeven (http://www.vogelbescherming.nl/actueel/campagnes_acties/born_to_travel_/resultaten_euro_birdwatch).

weer onbetwist de winnaar (zie tabel 2). Ook buiten Nederland werd op deze dag volop geteld. In totaal deden verspreid over Europa ruim 63.000 mensen uit 35 landen mee aan deze telling. Het totale aantal vogels dat in Europa geteld werd bedroeg

2.640.944, met als topper Rusland (896.716 vogels) gevolgd door Hongarije (495.453 vogels). Net als in Nederland werd de Spreeuw het meest geteld, gevolgd door Wilde Eend en Meerkoet.

- * Fotoservice
- * Alle grote merken compact/reflex/digitaal
- * 80 Types verrekijkers en telescopen op voorraad
- * Ook astronomische telescopen
- * Swift - Bynolyt - Zeiss
- * Swarovski topdealer
- * *Vriend Stichting Het Groninger Landschap*

Poelestraat 19 - 9711 PG Groningen
Telefoon (050) 312 86 84